

מי הרג את בני? שואלת אם

שכולה, שבונה יחידה נפטר

בשעת מסע של טירונים בצבא

אני בורחת כל יום לביתה הקברות. ניסן היה הבן היחיד שלי. אין לי בעל. אין לי עם מי לדבר. אין לי ראש לאנשים. רק דבר אחד אני רוצה לדעת — מה קרה לניסן? איך מת? למה מת?

האם השכולה, אירית אליהו (39), שריכזה את סביבה הרבה עובדי-אורח סקרנים, הייתה ישובה השבוע על המדרגה ברחוב ספן בתל-אביב, מול משרד-הביטחון. על גדר הבית הסמוך הציבה כרזה גדולה, שמתוכה בלטו שאלותיה, באותיות של קיר דו-שילבנה: "מדוע נפטר הבן שלי?" ו"מי הרג את בני ניסן?"

כשהחלה את שבת-השבת שלה, ביום הראשון שעבר, גילו פקדי משרד-הביטחון טחון אדישות. הם סברו, כנראה, שהשרות בתת-תחנת, מהעדר תשומת-לב ציבורית לעניינה, ותסתלק לביתה. אך חיש מהר התברר להם כי טעו. הקהל שהתרכז סביב השובתת וקרא את הכרזה שלידה, החל לסעור ולגעוש. היו כאלה שתמכו בתביעת האם השכולה, והיו כאלה שכעסו עליה וייעצו לה ביימוס להסתלק ממקום. צעיר, שהציג עצמו כעולה-חדש מ-

תקוע, תבע מהסורים, מעל בימת האו"ם, שיחזירו את הראש, אך לשווא. הבן שלי נקבר ככה, ולאף אחד לא היה אומץ לבוא ולספר לי מה בדיוק קרה. אילולא האסון, הייתי יכולה להיות כבר סבתא."

טירטורים

ומישמעת-מים

לא אה גרובר ניסתה לשכנע את אירית אליהו, שתחזור לביתה ותשלים עם המציאות המרה. אך לשווא. גם מישר רד-הביטחון שלח החוצה היילת היגנית, שהפצירה באם השכולה לקפל את הכרזה וללכת הביתה. אך גם היא לא הצליחה. אירית אליהו עמדה על דרישתה, לקבל לידיה את מימצאי החקירה על מותו של הבן. "לא יאוחר מהיום הרביעי השבוע", סיפרה האם השכולה:

"אני שובתת עד שאקבל תשובה על שאלותי. הבן שלי, ניסן, היה בן 18 כאשר מת, לפני ארבעה חודשים. בצבא. הוא התגייס לצבא בפרופיל 97. הכי גבוה,

שכולות על הכביש

"רציני שניסן ישרת עליד הבית, סיפרה האם. וגם ניסן רצה כך, כדי שיוכל לעזור בבית ולתמוך במישפחה בעבודה צדדית. אבל בצבא אמרו שהוא בריא ושאותו התאומה יכולה לעבוד." כשהוריו דיעו לאם על מותו של ניסן ביקשה לראות את הגופה. "רציני להאמין שהוא לא התאבד..." הסבירה השבוע. רק אחרי השיבוע, נקטה יוזמה ונסתרה, בלוויית אחד משכניה, אל הבסיס הצבאי שבו שירת ניסן. ואז גילו לה, לדבריה, החברים של הבן, כי בבוקרו של יום המוות התלונן ניסן על כאב-ראש ועל כאבים בגליים. אך הרופא של היחידה לא הסכים לקבל אותו. חברים אחרים גילו לה, כי בתחילה חשב המפקד שהעניין לא רציני והוא אף בעט בניסן, בתיקוה לעוררו. אך ניסן איבד את הכרתו. עתה תובעת האם השכולה חקירה מקיפה, שתענה על כל שאלותיה הסתומות. **גילה רוין**

לכן אמשך לשבות. עד שאקבל תשובה.

לבד —

במקום חדש

האם השכולה, אירית, עלתה לישראל מיראק בעודה ילדה. היא נישאה בעפולה ושם נולדו שלושת ילדיה: התאומים ניסן ושרה, ואחותם יפה בת ה-16. לפני שבע שנים התגרשו בני הזוג אליהו, ואירית וילדיה עברו להתגורר בפתח-תיקווה. "כל הקרובים וידידי המישר פחה נשאר בעפולה", סיפרה השבוע, "ואנחנו היינו לבד במקום החדש". ניסן יצא לעבוד תיכף אחרי שסיים את בית-הספר היסודי, כדי לעזור לפרנסת המשפחה. הוא אהב לקנות בגדים, ללכת לסרטים ולבלות, אך תמיד היה מסור למישפחה — לאם ולאחיות, ולכלב שלו, סימבו, שאותו אהב מאד.

אמי-שכולה אליהו עם תמונת בנה

...טירטור את ניסן

ועשה את הטירונות שלו בשיריון. החברים שלו סיפרו לי אחר-כך, כי בעת מסע רגלי מפרך, טירטור את ניסן, עד שנפל, איבד את הכרתו ומה בבית-החולים. הי מפקדים של ניסן עשו מישמעת-מים, למרות שהנוהג הזה בוטל בצה"ל. אפילו אלונקה לא היתה כשניסן נפל, ואז גררו אותו.

רוסיה, נעץ בשובתת מבט זועם והפטיך באוזני הסובבים: "אז מה אם נהרג לה בן בצבא. גם אני שרתתי בצבא..."

עוד

נשים

"מאז המיקרה, ב-14 בספטמבר, ועד היום, לא קיבלתי מהצבא תשובה והסבר על הסיבות שהביאו לאסון. וזאת למרות הפניות שלי למשרד-הביטחון ולרמטכ"ל. מדוע לא הועמדו האחראים למותו של ניסן לדין? מדוע לא הסתיימה החקירה? מדוע גירשו אותי מהבסיס הצבאי כשהתחלתי לשאול שאלות על ניסן שלי?"

אשה שנקדעה במקום, סיפרה לאירית, כי גם היא אם שכולה. "הבן היחיד די שלי נהרג בתאונה בצבא", אמרה הי אשה, "אך אני סבלתי בשקט, בבית, ולא עשיתי מזה עניין ציבורי." ואז התערבה אשה נוספת, לאה גרובר שמה, וסיפרה את סיפורה: "בני נהרג בגבול הסורי, לפני שמונה שנים, מפגז שירש שפגע במכוניתו. חיילים סורים ערפו את ראשו והעבירו אותו לסוריה. שגריר ישראל באו"ם, יוסף

הבן שלי יצא למסע ארוך, למרות שיתלונן לפני המסע שאינו מרגיש טוב.

אמי-שכולה גרובר (מתכופפת) בשיחה עם אמי-שכולה אליהו

— עד שנפלה